

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Arnvlphi* Metensis Episcopi, Ex ea quæ est apud V. P. Laurent.
Surium: Obijt Anno Salutis 640. Ioannis eius nominis 4. Papæ, 1. Heraclij
Imp. 31. Dagoberti verò Francorum Regis 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

ingenti lachrymarum vi, corpus eius sanctissimum cum summa pompa celebritate ad tempulum deferri curauit; inde exequis rite peractis, eidem honorificam admodum erexit basilicam; ubi vir sanctus per multos annos inauditis signis & virtutibus coruscavit. Fama deinde virtutum & miraculorum eius cum in Germaniam, cum in Italiā perlata effecit, ut vndeque illi & templo & facella construerentur.

Porro sacratissimum illius corpus fuit anno 1484. à quibusdam è Derdonensi dioecesi furtim sublatum, ac tandem Venetias aduectum; ubi à Senatu Veneto, ac vniuerso populo tanta festiuitate ac gaudio exceptum fuit, quanquam nulla vis orationis pro dignitate explicare queat.

VITA S. ARNVLPHI* METENSIS* al. Arnulfi.

Eps op̄i, Ex ea qua est apud V.P. Laurent. Suri. Vide Tom. um: Obiit Anno Salutis 640. Ioannis eius nomi 8. Annal C. nis 4. Pap̄e, i. Heraclij Imp. 31. Dagoberti verò Baron. & Natat. in Francorum Regis 9.

Claret mirabilis post orbitem.

S Arnulphus in Francia, parentibus diuitiarum ac nobilitatis claritudine multum contipuis natus: à Stephano quodā seruo Dei, in ipsis nativitatis exordijs, futuræ sanctitatis insigni meruit decorari testimonio. Porro opportuno tempore, literarum studijs imbuendus traditus præceptoribus; cum esset præclaræ admodum indolis, sagacis ingenij, memorique capacis; intantum breui tempore profecit, ut ceteros contubernales suos, multis parasangis superaret.

Cumque iam egregie edocitus, ad robustam

Hh 5 per-

Rom.

16. Augu.

Quo die eius festum celebratur, propter translationem illius.

Primordia

eius.

*Degit in au-
la Regis.*

peruenisset etatē, in bonis actibus exercitādū, oblatus est Gundulpho subregulo siue palatiū Rectori: quē ille per multa deinceps experientia probatum, Theoberti Regis ministrijs applicauit. Ecquis verò illius in armis & bellicis rebus strenuitatem satis enarrare queat, quandò ille sepè aduersarum gentium phalanges suo ferro abegit? Vnde Christo direcione, qui dudū penè omnium infimus videbatur, demū effectus est omnium summus; ita ut sex prouinciae, quas tunc totidem curabant Regis domestici, sub illius administratione, eius solius arbitrio regerentur: interim haud segniter in orationibus, in ieiunijs, in pauperum miserijs subleuandis, alijsque spiritilibus exercitijs sese exercendo. Porrò parentibus & amicis ipsum cogentibus vix cedens, illustrissimæ prosapiæ, præclarumque morum duxit uxorem; ex qua duorum filiorum gaudio suscepit: ita tamen ut iugis eius meditatio circa monasteria & loca sancta versaretur.

Per id tempus verò erat in Regis ministerio Romaricus, vir egregius; qui cognito eius desiderio sancto, familiari ei affectu iungitur: atque adeò tandem relictis omnibus ad

* *Lerinum.* * Lirinense monasterium, Christi amore profici simili statuunt. Verūm hac in re utriusque desiderio altissimi voluntas obstitit. Contigit siquidem interim urbem Metensem suo orbari Pontifice; cum subito unanimi corde & voce, populus Arnulphum Regis domesticum & Consiliarium Episcopatu dignum planè acclamat. At ille primò multum resisteret.

*Magnis ho-
noribus poti-
tur.*

*Piaeius ex-
ercitia.*

tere obnitiq; demum cernens Deo sic vi-
sum esse, compulsus, cum lachrymis humeros
oneri subiecit: ita Pontificalem ferens infu-
lam, ut cogeretur, priorem curam & Aulę soli-
citudinem, nec non & Palatij Primatū seu Ma-
gistratum retinere.

Porrò ad hanc dignitatem sublimatus vir *Benignitas*
sanctus, sedulò cauit ne illi honores in peius *eius in pau-*
(vt afolet) mutarent mores. Ilico etenim tāta *peres, Reli-*
illi accessit in pauperes munificentia, vt *giosas, ac*
fama per longinquas regiones & ciuitates sese peregrinos.
diffundente, innumera pauperum multitu-
do vndique ad eum refocillanda festinaret.
In suscipendis autem monachis & peregrini-
nis instantum extitit humilis & deuotus, vt
quos hospitio recepisset, proprijs mani-
bus, eorum ablueret pedes: vestitos dein-
dè, & cibo potuque satis refectos in pace di-
mitteret. Abstinentiæ verò eius rigorem con-
digne explicare quis possit? cum præsertim in-
terdum post triduana vel prolixiora ieiunia, *Rigor vitæ*
pane hordeaceo & aquæ potu vicitarit? *Quin ipius.*
& occulte asperum iugiter ad nudam carnem
gestans cilicium, exesa & macerata membra
spiritui egregiè subdita esse, indefessè coge-
bat.

Quo ferè tempore * Clotharius, perem- *al. Clota-
ptis hostibus, cum solus totius Galliæ re- rim.
gni monarchiam consecutus esset, nihil
antiquius habuit, quam vt coleret pietatem,
Dei que amicos, viros sanctos, vsu sibi amicitiæ
iungeret, atque consiliarios adhibet. Fuit
ex ijs viuis sacer hic Antistes, cui suum fi-
lium Dagobertum tradidit instituendum: quē
regni

Clotharius regni totius heredem fore speraret. Tanti siquidem sanctum Praesulem faciebat Rex, ut eo in*Francorum* Rex, quanti consulto quicquam facere non auderet; item*eum fecerit.* que Regina: qui non interdiu tantum, sed noctu etiam eundem sapientem adire solerent: unde curialibus canibus oblatrandi in eum & famam eius dilacerandi ac corrodendi occasio data est. At seuerè admodum Deus vltus est in huiusmodi detractores.

*al. Netto.

Quidā enim scelestus homo, nomine *Noddo, ausus est irrogare cum complicibus suis Episcopo sancto iniuriam; afferens scilicet eum non esse cultorem Dei, sed potius hominem deditum voluptati: ad cuius lectum nocturnis honoris non solum Rex, verum etiam Regina, tanquam consilia flagitantes interdū properarent. Cum ergo vir ille die quadam, alio referto vino, vna cum detrahente socio suo strata petisset, eccē iubente Domino, omnia illorū vestimenta vallantur vndeque flamma. Quibus illicet cum ingenti clamore profluentibus, & aquam circā nates ac genitalia loca, vbi camisæ illorum acerrimè cremabantur; injicientibus, nec omnino flammam diuinitū missam extinguere valentibus, tandem ad instar porcorum luto volutabri sese pariter immoluunt; & ibi diu vociferantes, vix ad ultimum, poenam, quam meritò patiebantur, euaserunt, nec diu post Noddo ille, in ipsis sacro Praesuli impiè obiectis flagitijs depræhensus, Regia animaduersione, vna cum filio vita priuatur.

Per id tempus cum vir sanctus iam penè omnes thesauros Ecclesiæ in usus pauperū erogas-

set,

*Diuina vltio
in detraho-
res viri San-
cti.*

set, supererat adhuc discus argenteus, habens
libras septuaginta duas. Hunc quidam Hugo
primus procurum prouisus primò pauperibus
de necessarijs, dato pretio comparauit: Sed o-
mnipotens Deus hand passus est, vt laicus illo
fueretur, qui in honorem Beati Stephani pro-
tomartyris olim consecratus habebatur. Præ-
dicto siquidem Hugone repentina morte sub-
lato, discus ille Clothario Regi allatus est: qui
cum vera relatione didicisset, hunc à Beato Ar-
nulpho ob alimoniam pauperum venundatum
fuisse, mostanquam cælitùs inspiratus, iubet
eum velociter superpositis centum aureis ad *Pietas Regis*
Metensem ciuitatem sancto Pontifici deferri. *Clotharj.*
Ita factum est, vt pauperes Christi haberent ali-
menta; & res sanctorum, quibus semel data fue-
rat, abliq; ullo dispendio, qui & multiplicato
fœnore restitueretur.

Porrò cuncta quæ operatus est vir sanctus *Quædam mi-*
miracula, singulatim h̄ic recensere, longum ni-
racula eius.
mis cum foret, ea summatim perstrinxisse suf-
ficiet. Tres dæmoniacas liberauit; Leprosum
mundauit: permultiq; alijs virtutibus egre-
giè passim claruit. Vnde metuens ne quandoq;
vanæ gloriolæ laqueum incideret: eremi secre-
ta adire, nunciumque Ecclesiæ remittere sta-
tuit. Verùm id regnante Clothario ad effectū
perducere haud potuit; eodem Rege cōstantis-
simè iugiter obnitente. Quo demum defuncto,
cum adhuc pio eodem desiderio flagraret, & i-
terum atque iterum à Dagoberto eius filio, quē
diligentissimè nutrierat, licentiam huius rei
postularet, instinctu diaboli tandem commo-
tus Rex, stricto gladio voluit eum sauciatum à
se re-

*Vas sacrum
haud impunè
retinet lai-
cūs.*

se remouere. At pius Antistes diuino feruens amore, intrepidum sese neci obtulit: cum protinus astantium procerum unus temeritatem Regis redarguens, furorem eius sedauit: sicque mediante Dei gratia, caruit effectu, sceleratus affectus. Superueniens quoque Regina, ut audiuit iniustum Regis commotionem in sanctu Pre-

*Constantia
eius.*

*Rex & Re-
gina sacrum
Antistitem
veniam ro-
gant, & po-
stulatis an-
nunt.*

*Instituit suc-
cessorem.*

** al. Gortri-
co.*

** al. Abdo.*

*Signo S. Cra-
cus extinguit
ingens incen-
diuum.*

nulem, prostrauit se vna cum eo pedibus ipsius: iniuriæ illatæ remissionem cum lachrymis postulantes, ac facultatem ad eremum pergendi, quanquam inuiti, ei largientes.

Itaque B. Arnulphus data illis benignè venia, sollicitus de grege sibi à Domino credito, ne solitis æternæ vitæ pabulis, illo sic remoto, destituerentur, prouidit illi de successore viro dignissimo ac sanctitate admirando, Goérico* cognomento * Abbo. Id ubi percepit vir egregius Româricus, cunctis posthabitibus ilicò ad virum sanctum venit cōgratulabūdus; & utroque in id consentiente, in vasta eremo sibi locum præparauit. In sequenti autem luce, cum quod animo conceperant, confidere vellent, & equi præ foribus iam strati adessent, eccè casu inopinato Regium promptuarium voraci corripitur igne; flamma excelsissima erumpit: domos vndique vicinas minaciter lambit; Oritur repente ciuium eiulatus & clamor: concurritur vndique; in vanum laboratur: donec beatus Pontifex eò adueniens, protinus expleta oratione, sanctam manum eleuans, contra horribiles flamarum globos signum S. Crucis expressit. Tunc siquidem (mirabile visu) tanquam cælitùs percussus, intra parietes inse-

metip-

met ipsum totus contortus ignis interijt: nihil-
que alibi nocuit.

Post quæ sacer Antistes, relictis cunctis se- *Abit in ere-*
culi rebus, beneque ac integrè in pauperes e- *mum vir*
rogatus, ceu nouus Elias ad eremum * Vosa- *santus.*
gum cum pientissimo socio Romarico prope- ** al. Voga-*
rans, inter bestias & feras sylvestres exiguis *sum.*
constructis domicilijs, quotidianis medita-
tionibus, diuinarum laudum cantica admis-
cens, animum iugiter pascebat, confortabat-
que. Asscitis quoque nonnullis monachis, at-
que leprosis, haud deditigabatur tantus Anti- *Piaeius ex-*
stes suis manibus calceamenta à pedibus eo- *ercitia ibi-*
rum detrahere, eaque detergere; capita eo- *dem.*
rum & pedes crebrò ablueret: lectos illorum
quotidiè studiosissimè componere; cibos il-
lis sedulò præparare: saepè ipse esuriens,
sollicitè admodùm illos pascere. Lectus verò
eius, spretis mollibus & pretiosis operimētis,
cilicijs ornabatur.

In his igitur alijsq; bonis innumeris cum vi-
tam Angelicam duceret sanctus Pontifex, tan-
dem Deo volente athletam suum ad destina-
tum vocare brauiū, post breuem infirmitatē,
sancta illa anima è corpore migrans, manibus *Migrat in*
sanctorum Angelorum in Cælum delata est: *cælum sacer*
exultatibus quidem supernis virtutibus, mul- *Antistes.*
tum verò plorantibus Christi pauperibus ac
religiosorum cætibus.

Porro Romaricus eius sanctissimum cor-
pus, quo potuit honore in castello sepulturæ
mådauit. Indè anno ferè euoluto successor eius
Goëricus accitis duobus Episcopis, colle-
gaque Cleri & populi multa frequentia, id
ad vr-

Locus sepulchri eius.

Miracula ad sepulchrum eius.

ad urbem Metensem transtulit, ac in Basilica sanctorum Apostolorum cum reverentia ingentiique totius ciuitatis gaudio condidit. Quod autem apud Christum in eremo sibi comparset, suis ciuibus per miracula illicò declarauit. Cxix siquidem illuminatur; contracta ad se pulchrum eius sanatur: claudo gressus optatus restituuntur. Et haec quidem pauca è plurimis quæ si omnia stylo exarare vellemus, vastum opus & ingens lectori exhiberemus.

Vide 2 Tom. Annal. C. Baronij D. Not in Martyr Roman. 17. Augu.

Patria & Parentes.

Theodosius & Roffina, Mamantis parentes.

ILLUSTRE MARTYRIVM S. MAMANTIS, ex eo quod est apud Metaphrasten. Pafsus est Anno Salatis 275. Eutych. Papa, Aureliani Imp. s.

MA M A S magnus & insignis martyris Christi, pietate non minus quam generosus & clarus, è Pophlagonia oriundus; patrem habuit Theodotum, matrem vero Russinam; utrosq; cum patricia nobilitate illustres, tum religione & Christi amore adeo insignes & conspicuos, ut nullo modo ardentem amoris diuini flammarum reconditam seruare possent. Nam & liberè religionem profitebantur, & quotquot poterant tam verbo quam exemplo, ab infelici dæmonum cultu ad Christi fidem traducebant. Eo tempore Alexander quidam, Gangrae, legatione pro Imperatore fungebatur, habebatque in mandatis, ut decorum cultū, quam maximè posset, extollebat: Christianos vero atrocissimis supplicijs, si immolare recusarent, subiiceret. Nec segniter ab eo mandatum peractum est. Mox enim via Theodosii & vxoris eius